

حكم السحر والكهانة

سماحة الشيخ عبد الله بن عبد العزيز بن باز رحمه الله

قلم بترجمته إلى اللغة البامبارية

الحاج موديو جارا

Dabalijugu kiitiw, ani ko minnu dulonnen be olu la

A kafora

Karamogoba Abuduli Azizi bunu Abudulaahi fe Ala ka hine b'a ye

A bayelemana Bamanankan na

Alihaji Modibo Jara fe .

طبع على نفقة وصية خولة دخيل الجسار رحمها الله (دولة الكويت) بإشراف اتحاد علماء إفريقيا

Nin gafe in labugunna ni sarankannabagamuso Kawulata Dakiili Al-Jasaari ka musaka ye. :- (Koweti jamana:-)
a kera ni Farafinna donnibagaw ka kolosili ye

1437/2016

Ni Ala tɔɔ ye hine Masa ni Masa hinebaga

Nabijuman ka Seli kecogo neema ni kisi b'a ma¹

Tanu be Ala ye, a kelen pe, neema ni kisi be a ka jonke n'a ka ciden kan, an ka Nabijuman Muhamadu, an'a ka somogow n'a tɔɔɔɔnw.

Nin temenen kofe sa, Nin ye kumakan kuntaala surunw ye, Nabijuman ka seli mankutu bangeni na (neema ni kisi b'a ma), ne y'a lapini a ka di silame ceman n'a musoman kelen-kelen bee ma, walasa mogo o mogo mana bange gafe in kan, o k'a cesiri Nabijuman ladegeli la o la (neema ni kisi b'a ma). Nabijuman ka kuma koson (neema ni kisi b'a ma) ko : « a' ye seli, i n'a fo aw ye ne ye cogo min na, ka seli² ».

Bukhari y'a lakali. O tuma na, o kore lajeyali file kalankela korɔ sa :

1 – A be seliji ta k'a dannase, o ye ka seliji ta i n'a fo Ala y'a yamaruya cogo min na, ka baara ke Ala ka kumakan na (saniya be Ala ye, a korotalen be) a ko : « hee aw mogo minnu limaniyana, n'aw be wuli tuma min na ka taa seli ma, a' y'aw jedaw ko, an'aw tegew, ka taa a bila nonkonkuruw la, a' k'aw kunkolow saalo, k'aw senw ko, ka taa a bila ntamakuru fila la³ ». Ani Nabijuman ka kuma (neema ni kisi b'a ma) :

1. Nin kumakan ninnu bora Karamogoba ka sebennikeso la, k'u jense gafenin do korɔ.

2. Bukhari y'a lakali a ka seliwele bonda la, ni (595) Nimoro la, Daarimi y'a lakali a ka seliko bonda ni (1225) Nimoro la.

3. Gekandumuni suran haya 6.

« seli te mine, k'a sorɔ seliji ma ta¹ ». Ani Alakira (neema ni kisi b'a ma) a ye kuma min fo ce do ye, min ye seli ke k'a cejuguya ko : « n'i wulila tuma min na, ka taa seli ma, i ka seliji ta ka se...² ».

2 – Selibaga b'a jesi selifan fe, o ye Alikaba fan ye n'a farikolo bee ye, a mana ke yoro o yoro la, ka janiya siri a dusukun na ni seli keli ye, ab'a fe ka seli min ke, a kera Faridaseli ye walima Nafulaseli, nk'a te

ɲaniya kumaw fɔ a da la. Bawo o fɔli da la, o tɛ sariya ye, ka d'a kan Nabijuman ma ɲaniya kuma fɔ a da la, a ka Sayibaw fana m'a fɔ (Ala ka jɛn b'u ma). Selibaga bɛ suturafɛn dɔ bila a ɲɛfɛ ka seli ka ɲɛsin o ma, n'a y'a sɔrɔ Alimami don walima kelennaselibaa don. Ka ɲɛsin selifan ma, o ye seli sarati dɔ ye. Fo n'a kɛra masala damadow ye, minnu sen tɛ o la, olu fana ye fɛn dɔnnenw ye, minnu kiiti jɛyalen bɛ dɔnni dungew ka gafew kɔnɔ.

3 – A bɛ haramukibaru fili, a b'a fɔ : « Allaahu Akibaru, o b'a sɔrɔ a ɲɛ jɔlen bɛ, a tenturuyɔrɔ la.

4 – A b'a bolo fila kɔrɔta kibaro filitɔ la, ka se a kamankun hake ma walima ka se a tulo fila hake ma.

-
1. Musilimu y'a lakali a ka gafe (saniya) bonda la, o Nimɔrɔ (329) ani Tirimizi, a ka gafe (saniya) bonda la, o Nimɔrɔ ye (1).
 2. Bukhari y'a lakali a ka jɛɲini bonda la, o Nimɔrɔ ye (5782) an'a ka limaniya ni dafalen bonda la o Nimɔrɔ ye (6174), Abu Dawuda y'a lakali a ka (Seli) bonda la, o Nimɔrɔ ye (730), ani Ibunu Maaja, a ka (saniya ni Sunnaw) bonda la, o Nimɔrɔ ye (441) ye.

2

5 – A b'a bolo fila da a disi la, kininbolo tɛgɛfura bɛ da numanbolo tɛgɛfura kan, k'a sababu kɛ o sabatira ka minɛ nabijuman na (nɛɛma ni kisi b'a ma).

6 – Seli Sunna dɔ ye fana, i ka selidayɛɛ dugawu kalan, o filɛ: n tigi Ala!ne ni n ka jurumuw cɛ janya, i n'a fɔ i ye kɔrɔn ni tilebin cɛ janya cogo min na. N tigi Ala! n saniya ka bɔ n ka jurumuw na, i n'a fɔ finije bɛ saniya cogo min na, ka bɔ nɔɔ la. N tigi Ala! ne ko ka bɔ n ka jurumuw na, ni ji ye, ani ni nɛnɛbugun ye, ani ni sanbɛɛnin ye » ; N'a y'i diya i bɛ nin dugawu in fɔ ka bila o nɔ na, ko: « Saniya bɛ e ye, n tigi Ala, ka fara i tanu kan, E tɔɔ hɛɛɛ cayara, i ka bonya kɔrɔtara, batofɛn wɛɛ tɛ fo E ». Ni mɔɔ min ye seli dayɛɛ dugawu wɛɛ kalan, min tɛ nin fila ye, n'a y'a sɔrɔ o sabatilen bɛ ka bɔ Nabijuman bolo (nɛɛma ni kisi b'a ma), baasi t'o la. Nka min kɔni ka fisa, o ye tuma dɔw la, i ka nin kalan, tuma dɔw la fana, i ka nin kalan ka u falen-falen, k'a masɔrɔ o ye ko dafalen ye labatoli la. O kɔfɛ i b'a

ƒɔ : « A uuzu bilaahi mina Shayitaani rajiimi (n be tanga jini Ala fe ka bo sitane ma, min bonna kaba la) Bisimilaahi Arahamaani Arahiimi (ni Ala tɔɔ ye, hine Masa ni Masa hinebaga). I be sɔɔ ka Fatiha suran kalan, Alakira ka kuma kosɔn (nema ni kisi b'a ma) ko : « seli te mɔɔ ye, min ma kitabu dayele suran kalan¹ ». Fatiha kalanni kɔfe, i b'a ƒɔ « Aamiina » k'o bange, seli bangetaw la, o kɔfe Kuranɔ yɔɔ min mana nɔɔya i ma, i b'o kalan ka da Fatiha kan.

7 – I be na kunberemine na, i nato be i bolo fila kɔɔta ka se i kamankun hake ma walima i tulo fila hake, k'a ƒɔ : « Allaahu Akibaru » (Ala de ka bon)

3

Kunberemine kɔɔ, i b'i kunkolo n'i kɔkolo bee bila hake kelen na. Ka tɛge fila da i kunbere fila kan, k'a bolokɔninw fara ka bo jɔɔɔn na. I k'i basigi i ka kunberemine kɔɔ, i k'a ƒɔ : “ Sub-haana Rabiya Al-Aziimi (saniya be ne tigi ye, Masaba). A ka fisa, i ka segin o dugawu kan sije saba, walima ka caya o ye. A kanunen don i ka nin ƒɔ ka fara o kan, ko :” Sub-haanaka, Allaahuma Rabanaa wa bihamidika, Allaahumaghifirili (Saniya be e Ala ye, n tigi Ala, ka fara i tanuni kan, n tigi Ala, yafa n ma).

8 – I b'i kunkolo kɔɔta ka bo kunberemine na, ka bolo fila kɔɔta o waati la, ka se i kamankun hake ma, walima ka se i tulo fila hake ma. K'a ƒɔ:” Sami'alaahu limani hamidahu (Ala ye mɔɔ lamɛn, min y'a tanu), i be nin ƒɔ, n'a y'a sɔɔ i ye Alimami ye, walima kelennaselibaa. I ka jɔli waati kɔɔ, i b'a ƒɔ:” Rabanaa walakali hamidu, (an Ma tanu b'i ye) hamidan kasiiran tɔyiban (tanu caman saniman) mubaarakan fihi (hɛɛɛ caman be min na), mili'a samawaati (sanfara fa), wa mili'ali aridi (ani dugufara fa), wamili'a maa bayinahuma (an'olu fila ce fa), wamili'a maa shiita min shayi'in ba-adu” (ani min y'e Ala diya, sanfara ni dugufara kɔfe, o fa). Ayiwa ni mɔɔ min be seli Alimami kɔfe, i k'a don o tigi wulito b'a ƒɔ:” Rabanaa walakali hamidu ” (anw Ma, tanu be e kelen ye) ka taa a bila kuma temenen laban na. A kanunen don mɔɔ bee-Alimami ni Alimamikɔfemɔɔ-u bee k'u bolo fila da u disi la, i n'a ƒɔ u y'a ke jɔli kɔɔ cogo min na, kakɔn kunberemine je, ka da hadisa sabatili kan, min be o jira ka mine Nabijuman na (nema ni kisi

b'a ma), n'o ye Wayili bunu hujiri ni Sahali bunu Saadu ka hadisa ye (Ala ka jɛn b'u fila ma).

9 – A b'a fɔ Allaahu Akibaru, o waati la, a b'a kunbere fila turu duguma, kakɔn a bolo fila jɛ, n'o nɔɔyara a ma. Nka n'o gɛɛyara a ma, a bɛ fɔɔ ka bolo fila da kakɔn kunbere fila jɛ. O b'a sɔɔ a y'a senkɔninw n'a bolokɔninw sin selifan ma, k'a sɔɔ a ye bolokɔninw ferun jɔɔn na. A bɛ tenturu kɛ a sinfon wolonwula kan: tenbara ka nunbara fara o kan, tɛgɛ fila, kunbere fila, sen fila senkɔninw kɔnɔnaw. A b'a fɔ: "Sub-haana Rabiya Al-Aalaa (saniya bɛ ne tigi ye, Masaba kɔɔtalen). A bɛ segin-segin o kan siɛ saba, walima ka caya o ye. A kanunen don, a ka nin fara o kan:

4

Sub-haanaka, Allaahuma Rabanaa wa bihamidika, Allaahumaghifirili (Saniya bɛ e Ala ye, n tigi Ala, ka fara i tanuni kan, n tigi Ala, yafa n ma). I ka dugawu caya o waati la, Nabijuman ka kuma kosɔn (nɛɛma ni kisi b'a ma) ko: " ayiwa min ye kunbereminɛ ye, a' ye Ma Ala bonya o kɔnɔ. Ayiwa min ye tenturu ye sa, a' y'aw cɛsiri dugawu la o kɔnɔ, a ka kan jaabi ka kɛ aw ye1". Selibaa b'a Ma deli diɛ ni lahara hɛɛɛ la. Seli kɛra Farida ye wo, a kɛra Nafula ye, a bɛɛ ka kan. Tenturu kɔnɔna na, selibaa b'a bolokanw ma bɔ a kɛɛ fila la, k'a kɔnɔbara mabɔ a woro fila la, k'a woro fila mabɔ a gɛnɛnkala fila la. A b'a nɔnkɔnkuru fila kɔɔta ka bɔ dugu la. Nabijuman ka kuma kosɔn (nɛɛma ni kisi b'a ma), ko: " a' y'aw tilen tenturu kɔnɔ, aw dɔ la kelen kan'a nɔnkɔnw fɛnsɛ, i n'a fɔ wulu b'a nɔnkɔn fɛnsɛ cogo min na2".

10 – A b'a kunkolo kɔɔta, o waati la a b'a fɔ: " Allaahu Akibaru, a b'a numansen fɛnsɛ k'a sigi o kan. A bɛ kininsen jɔ, k'a tɛgɛ fila da a woro fila n'a kunbere fila kan. A b'a fɔ: " Rabighifirili, warihamunii, wahadinii, warijugunii, wa'aafinii, wajiburunii (n tigi! yafa n ma, i ka n lahine, i ka n kana, i ka n garijɛgɛ, i ka n lafiya, i ka n bonya). Ab'a yɛɛ basigi nin sigili in kɔnɔ.

11 – A b'a tenturu tenturuko filanan na, o fana waati la, a b'a fɔ: « Allaahu Akibaru ». A ye baara minnu kɛ tenturuko fɔɔ la, a bɛ olu jɔɔnna kɛ filanan na.

1. Musilimu y'a lakali a ka (seli) bonda la, o Nimɔɔ ye (738). Abu Dawuda fana y'a lakali a ka (seli) bonda la, o Nimɔɔ ye (742), Ahamadu y'a lakali a ka (Musinadi kɔɔ : ɔɛ tan minnu laɲagalila ni Alijine ye) o Nimɔɔ ye (1260) ani Musinadi Abi Haashimi, o Nimɔɔ ye (101).

2. Bukhari y'a lakali a ka (seliwele) bonda la, o Nimɔɔ ye (779) ani Musilimu, a ka (seli) bonda la, o Nimɔɔ ye (762), ani Nasaayi, a ka (Mabenni) bonda la, o Nimɔɔ ye (1098).

5

12 – A b'a kunkolo kɔɔɔta, o waati la, a b'a fɔ : « Allaahu Akibaru » a b'a sigi, sigili kuntaalasuran na, i n'a fɔ a bɛ sigili min kɛ tenturu fila ni ɲɔɲɔɲ ɔɛ. Nin sigili bɛ wele ko « sɛgɛnnafijɛ sigili » ale ye fɛn kanunen ye, ni mɔɲɔ y'a kɛli to yen, baasi t'o la. Alakofɔ tɛ a sigili in na, dugawu fana t'a la. O kɔfɛ a bɛ wuli k'a jɔ, ka taa jɔko filanan kama, a wulito b'a sinsin a kunbere fila de la, n'o nɔɲɔyara a ma, nka n'o gɛɛyara a ma, a b'a bolow sinsin dugu la ka wuli. O kɔfɛ a bɛ Fatiha suran kalan, ani Kurane yɔɔ min mana nɔɲɔyara a ma, ka o da Fatiha kan. O kɔfɛ a ye baara minnu kɛ jɔko fɔɔ la, a bɛ olu ɲɔɲɔɲna kɛ.

13 – N'a y'a sɔɔ seli ye jɔko-fila-seli dɔ ye, i n'a fɔ Fajiriseli cogoya, ani jumasele, ani seliba ni selinin seli, n'a wulila ka bɔ tenturuko filanan na, a b'a sigi, k'a kininsen jɔ, senkɔnin nunkunw kan, ka numansen fɛnsɛ duguma, o waati la a b'a kininbolo da, a kininfɛworo kan, k'a bolokɔninw bɛɛ lajɛlen kuru, fo jaasere dɔɔɔn, a b'o sin ka Ala kelenbaanciya taamasiyɛn jira n'o ye. N'a sera k'a bolokɔnin sinnaban ni kɛɛfɛjɔ kuru, ka bolokɔninkunba ni ɔɛɔɔbana kun fila bɛn k'olu kɛ koori ye, o waati la ka jaasere sin, o ɔɛ ka ɲi, bawo kɛcogo fila in bɛɛ sabatira ka bɔ Nabijuman fɛ (nɛɛma ni kisi b'a ma). Min ka fisa, a ka nin kɛ tuma dɔw la, ka nin dɔ in kɛ tuma dɔw la, k'a falen-falen. O waati la a b'a numanbolo da a numanfɛworo n'a kunbere kan. O kɔfɛ a bɛ Tahiya kalan nin sigili in kɔɔɔ, o ye : « Atahiyaatu lilaahi (Foliw bɛ Ala ye) Wa salawaatu wa tɔyibaatu (ani seliw ni fɛn sanimanw) Asalaamu alayika (kisi b'e ma) Ayuha nabiyu (e nabijuman wo) wa rahamatu laahi, wa barakaatuhu (ani Ala ka hine n'a ka barikaw) Asalaamu alayina (kisi b'anw ye) wa alaa ibaadi laahi sɔɔlihiina (ani Ala ka jɔɲɲumanw) Asihadu anlaa ilaaha ila laahu (ne bɛ seereya ko

batofen wεε te yen, fo Ala) wa asihadu anna Muhamadan abuduhu wa rasuuluhu (ne be seereya ko Muhamadu ye Ala ka jon n'a ka ciden ye) ». O kofe i b'a fo ko : « Alahuma soli alaa Muhamadi (Ala,

6

nεεma ke Muhamadu ye) wa alaa aali Muhamadi (ani Muhamadu somogow ye), kamaa solayita alaa Iburaahima (i n'a fo i ye nεεma ke cogo min na Ibrahima ye) wa alaa aali Iburaahima (ani Ibrahima somogow ye), innaka hamiidun majiidun (e Ala ye tanu Masa ni bonya Masa ye) wa baariki alaa muhamadi wa alaa aali Muhamadi (barika ke Muhamadu la, ani Muhamadu somogow la) kamaa baarikita alaa Iburaahima wa alaa aali Iburaahima (i n'a fo i ye barika ke Ibrahima na cogo min na, ani Ibrahima somogow) innaka hamiidun majiidun (e Ala ye tanu Masa ni bonya Masa ye). I be tanga jini Ala fe ka bo fen naani ma : i b'a fo : « Allaahuma ini a uuzu bika (n tigi Ala! ne be tanga jini i fe) mini Azaabi jahanama (ka bo jahanama lajaba ma) wa min Azaabili kabiri) ani kaburu lajaba ma) wa min fitinatili mahaya walimamaati (ani ka bo jenamaya ni saya fitine ma) wa min fitinatili masiihi dajaali (ani ka bo Masiihu Dajali fitine ma) ». O kofe i be Ala wele dije ni lahara hεεre la, ni dugawu ye, min mana i yere diya. N'i sera ka dugawu ke i bangebaga fila ye, walima silame wεεw ye, baasi t'o la, seli kera Faridaseli ye wo, a kera Nafulaseli ye, a be ka kan. Ka da Nabijuman ka kuma forobayafoli kan (nεεma ni kisi b'a ma), lbunu Masi'udi ka hadisa kono, waati min na, a y'o kalan Tahiya la. O kofe a b'a jenata dugawuw la, min y'a diya, delili kelen ko, a be dugawu ke n'o ye. A be focogo wεεre la ko : « o kofe a b'a jenata Ala delili kofe, fen na, min y'a diya ». Fen o fen be jon nafa dije ni lahara, nin b'o beε kafo. O kofe a be Salamu bila a kinin fe, an'a numan fe, k'a fo : « Asalaamu Aleyikum, warahamatulaahi, Asalaamu Aleyikum, warahamatulaahi (kisi be aw kan ani Ala ka hine)».

14 – N'a y'a soro seli ye joko-saba-seli ye, i n'a fo Fitiri, walima ni jakonaani-seliw do don, i n'a fo selifana ni laansara ni saafu, o tuma na, Tahiya min fora sisan, a be o kalan, ka tila ka

7

seli Nabijuman kan (nεεma ni kisi b'a ma). O kofε a bε wuli k'a jɔ, a sinsinto a kunbere fila la, o waati la, a b'a bolo fila wuli ka se a kamankunw hake ma, k'a fɔ : « Allaahu Akibaru » i b'i bolo fila da i disi la, i n'a fɔ o kuma tεmεna cogo min na. I bε Fatiha dɔrɔw kalan, nka selifana ni laansara jɔko sabanan n'u naaninan na, n'i ye Kuranε dɔ kalan ka fara Fatiha kan, tuma kelen-kelenw na, baasi t'o la, ka d'a kan hadisa sabatilen dɔ b'o jira, min minεna Nabijuman na (nεεma ni kisi b'a ma), ka bɔ Abu Seyidu ka hadisaw la (Ala ka jεn b'a ma). N'i ma seli Nabijuman kan (nεεma ni kisi b'a ma), Tahiya fɔlɔ kalannen kɔ, baasi t'o la, sabu la, o ye fεn kanunen ye, wajibi t'o ye Tahiya fɔlɔ la. O kofε i bε Tahiya kalan jɔko sabanan kofε, ni Fitiriseli don, ani jɔko naaninan kofε, ni selifana don walima laansara walima saafɔ. I n'a fɔ kuma tεmεna o kan cogo min na. jɔko-fila-seliw la. O kofε i bε Salamu bila i kinin fε an'i numan fε, ka yafapini kε ko : « Asitaghifirulaaha » siɲε saban, k'a fɔ ko : « Allaahuma anta salaamu (n tigi Ala, e de ye kisi ye) Wa minika Salaamu (kisi bε bɔ e de yɔrɔ) Tabaarakita (E ka hεεrε cayara) Yaa Zalijalaali wal i kiraamu (hee E Ala de ye kɔrɔta tigi ye, ani bonya). Laa ilaaha illalaahu (batofεn wεrε tε, fo Ala) Wahadahu (a kelen) laa Shariikalahu (jεrɔgɔn t'a la) lahuli muluku (masaya b'a ye) walahuli hamidu (tanu b'a ye) wahuwa Alaa kuli sheyi'ini kadiirun (ale de ye sebaa ye fεn bεε la). Laa hawula (yεlεma tε mɔgɔ bolo) walaa kuwata (fanga tε mɔgɔ la) illa bilaahi (fo Ala). Allaahuma laa maani'a (n tigi Ala, jεbaga tε fεn na) limaa a-atɔyita (E ye min sɔn) walaa mu-utiya (sɔnbaga tε fεn na) limaa mana'ata (E ye min jε) walaa yanifa'u zali jadda (sɔrɔtigi ka sɔrɔ t'a nafa) minikali jaddu (sɔrɔ de bε bɔ e yɔrɔ). Laa ilaaha illalaahu (batofεn wεrε tε fo e Ala) walaa na-abudu illaa iyyaahu (an tε fosi bato fo Ala) lahu Niimatu wa lahuli fadulu (nεεma ni fisamandiya b'a ye) wa lahu Sanaa'uli hasanu (tanu caman cεɲi b'a ye). Laa ilaaha illalaahu (batofεn wεrε tε fo Ala) Mukilisiina lahu diina (an ye bato jeyabagaw ye Ala ye) walaw karihali kaafiruuna (hali ni goyara kafiriw ye) ». O tuma na, i bε Ala saniya ko « Sub-haanalaahi » siɲε bi saba ni saba. Ka Ala tanu ko « Alihamidulilaahi » siɲε bi saba ni saba. Ka Ala bonya ko « Allaahu Akibaru » siɲε bi saba ni saba. (O kuuru bε bεn 99 ma)

I be sɔɔ k'a dafa keme ko : « Laa ilaaha illalaahu (batofen were te, fo Ala) Wahadahu (a kelen) Laa Shariikalahu (jeɔɔɔɔ t'a la) lahuli muluku (masaya b'a ye) walahuli hamidu (tanu b'a ye) wahuwa Alaa kuli sheyi'ini kadiirun (ale de ye sebaa ye fen bee la) ». I be Ayatuli Kurusiyi kalan, ani « Kuluhuwalaahu » ani « kul a uuzu birabili falaki » ani « kul a uuzu birabi naasi » i be ninnu kalan Faridaseli bee kɔfe. A kanunen don i ka segin-segin suran saba in kan siɛ saba-saba, Fajiriseli ni Fitiriseli kɔfe, k'a sababu ke Hadisa doɔw nana ni o ye, ka bo Nabijuman bolo (nema ni kisi b'a ma). Nin Alakofow bee ye Sunna ye, diyagoyaw te. Sariya sigira silame ceman n'a musoman kelen-kelen bee ye a ka nafula joko naani seli kakon selifana ne, ka joko fila selifana kɔfe. Fitiri kɔfe joko fila, safo kɔfe joko fila, ani kakon Fajiriseli ne, joko fila. O bee be ben joko tan ni fila ma. Nin nafulaw be wele ko : « Rawatibu » (Nafula jonjonw), bawo Nabijuman tun kera (nema ni kisi b'a ma), a tun be dume olu kan sosigi konɔ, nka taamayɔɔw la koni, a tun be u to yen. Fo n'a kera Fajiri Nafula in doɔɔn ye, ani Shafi-ni-Witiri, a tun be dume (nema ni kisi b'a ma) olu koni kan sosigi ni taamayɔɔw bee la. Ayiwa min ka fisa, o ye i ka nin Nafula jonjon ninnu ni Shafi-ni-Watiri seli i ka so konɔ. O nka ni mogo min y'u seli misiri konɔ, baasi t'o la de, Nabijuman ka kuma koson (nema ni kisi b'a ma) : « seli min ka fisa seli bee ye, o ye ce ka seli ye a ka du konɔ, fo n'a kera Faridaseli ye¹».

1. Bukhari y'a lakali a ka (seliwele) bonda la, o Nimɔɔ ye (689) ye. A fɔcogo ye Bukhari ta ye. Ani Musilimu fana, a ka (taamadenseli) bonda la, o Nimɔɔ ye (1301) ye. Ani Tirimizi fana, a ka (seli) bonda la, o Nimɔɔ ye

Ka dume nin Nafula ninnu kan, o ye Alijinenadon sababuw do ye, Nabijuman ka kuma koson (nema ni kisi b'a ma) : « ni mogo min ye joko tan ni fila nafula seli don o don su n'a tile, Ala be so jo o tigi ye Alijine konɔ 1». Musilimu y'o lakali a ka gafe keneman konɔ. Ni mogo min yere ye joko naani seli kakon Laansara ne, ka fila seli kakon Fitiriseli ne, ka joko fila seli kakon safo ne, o ce ka ni kosebe. sabu la, hadisa keneman do lakalila ka mine Nabijuman na (nema ni kisi b'a

ma) min be o jira. Ni mogo min yere ye joko naani seli selifana kofe, ka joko naani seli kakon selifana je, o fana ce ka ni kosebe, Nabijuman ka kuma koson (nema ni kisi b'a ma) ko : « ni mogo min dumena nafula joko naani kan kakon selifana je, ani naani selifana kofe, Ala korotalen be o tigi fari haramuya tasuma ma 2». Ahamadu ni Sunna dungew y'a lakali ni semeyoro keneman ye ka mine Umu Habiba la (Ala ka jen b'a ma) Kuma koro ye ko silame ka kan ka joko fila fara nafula jonjon kan, selifana selilen kofe, bawo Sunna jonjon ye joko naani de ye kakon selifana je, ka fila ke, selifana kofe. O tuma na n'a ye joko fila fara a kan selifana kofe, fisamandiya min fora Umu Habiba ka hadisa koro, a b'o soro (Ala ka jen be Umu Habiba ma).

(412) ye.

1. Musilimu y'a lakali a ka (seli) bonda la, o Nimoro ye (1198, 1199) ye. Ani Abu Dawuda, a ka (seli) bonda la, o Nimoro ye (1059) ye. Ani Nasayi, a ka (Sufenafula joli ni tilefenafula) bonda la, o Nimoro ye (1773) ye.

2. Tirimizi y'a lakali a ka (seli) bonda la, o Nimoro ye (393) ye. Ani Abu Dawuda, a ka (seli) bonda la, o Nimoro ye 1077) ye. Ani Ahamadu, a ka (Laansari ka Musinadi tow) kofoyoro la, o Nimoro ye (25547) ye.

Ala de ye bensenma tigi ye, Ala k'a ka nema ni kisi jidi an ka Nabijuman Muhamadu kan, Abudulaahi den, an'a somogow n'a torgogow, an'olu nominebagaw ni numan ye, ka taa a bila sara don na.

Silameya donni ninini ani diine kunnafoni ni dinne weleli ni lakanani jemogosoba kuntigi :

Abuduli Azizi bunu Abudulaahi bunu Baazi

A bayelmana Alihaji Modibo Jara fe Bamanankan na. Jumadon Mekalo tile 20 San 2016.

Negajuru: 73372020/ 63372020.

Mali jamana.